II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Οκτωβρίου 1985

σχετικά με τις ενισχύσεις στις οργανώσεις παραγωγών στον τομέα της αλιείας που χορηγήθηκαν από τη γαλλική κυβέρνηση

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(86/186/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 του Συμβουλίου της 29ης Δεκεμβρίου 1981 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των προϊόντων αλιείας [1], όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3655/84 [2], και ιδίως το άρθρο 28,

Αφού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της συνθήκης, τάχθηκε προθεσμία στους ενδιαφερόμενους για να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους,

Εκτιμώντας ότι:

I

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Διαδικασία

Η γαλλική κυβέρνηση, με επιστολές της μόνιμης αντιπροσωπείας της στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες της 9ης Απριλίου 1981, 10ης Ιουλίου 1981 και 13ης Απριλίου 1982, κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, την πρόθεσή της να χορηγήσει ορισμένο αριθμό ενισχύσεων στις επιχειρήσεις θαλάσσιας αλιείας. Μεταξύ των ενισχύσεων αυτών αναφέρεται ενίσχυση για την αξιοποίηση της παραγωγής, που αποκαλείται ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων με κατάψυξη και χορηγείται από το FIOM (Fonds d'Intervention et d'Organisation des Marchés des Produits de la Pêche et des Cultures Marines: Ταμείο παρέμβασης και οργάνωσης των αγορών προϊόντων αλιείας και θαλάσσιων καλλιεργειών), καθώς και ενίσχυση στήριξης των τιμών για να μπορούν οι παραγωγοί να αντισταθμίσουν μερικώς την ανεπαρκή αύξηση των τιμών στην παραγωγή, που καταβάλλεται επίσης από το FIOM στις οργανώσεις παραγωγών για λογαριασμό των μελών τους.

Εξάλλου, η γαλλική κυβέρνηση, με επιστολές της μόνιμης αντιπροσωπείας της 20ής Ιανουαρίου και 30ής Μαΐου 1984, διαβίβασε στην Επιτροπή ένα έγγραφο για την οργάνωση, τη χρηματοδότηση, τις δραστηριότητες και τις παρεμβάσεις του FIOM. Μεταξύ των ενεργειών αυτών αναφέρονται ενέργειες στήριξης της αγοράς όπως η ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων με κατάψυξη, που ήδη αναφέρθηκε, και παρέμβαση υπέρ των οργανώσεων παραγωγών στα πλαίσια καθεστώτος αυτόνομης τιμής απόσυρσης.

Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων

Πρόκειται για ενίσχυση που μοιάζει σε ορισμένα σημεία με την ενίσχυση για την αποθεματοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81. Καταβάλλεται με τη μορφή πριμοδότησης ανά χιλιόγραμμο και μόνον εφόσον οι εργασίες αποθεματοποίησης αποτελούν αντικείμενο συμβάσεων μεταξύ οργανώσεων παραγωγών και μεταποιητών: οι συμβάσεις αυτές είναι είτε συμβάσεις παρέμβασης ή συμβάσεις εφοδιασμού. Οι συμβάσεις αυτές αφορούν πλεονάσματα που έχουν αποσυρθεί από την αγορά στο επίπεδο της τιμής απόσυρσης. Σαν αντιστάθμισμα της ενίσχυσης, ο μεταποιητής αναλαμβάνει τη δέσμευση να απορροφήσει και να μεταποιήσει τα είδη μέσα στα όρια των ποσοτήτων, που προβλέπονται στη σύμβαση. Το ποσό της ενίσχυσης είναι μεταβλητό και καθορίζεται κατ' αποκοπή για κάθε είδος και πριν από την ενέργεια παρέμβασης ανάλογα με την τιμή απόκτησης, το κόστος μεταποίησης και αποθεματοποίησης και την τιμή κόστους του μετα-

[1] ΕΕ αριθ. L 379 της 31. 12. 1981, σ. 1.
[2] ΕΕ αριθ. L 340 της 28. 12. 1984, σ. 1.

ποιημένου προϊόντος, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το μισό της τιμής απόσυρσης του εν λόγω είδους. Οι συμβάσεις εφοδιασμού συνάπτονται μεταξύ των οργανώσεων παραγωγών και ενός ή πολλών μεταποιητών πριν από την περίοδο αλιείας του συγκεκριμένου είδους. Οι δεσμεύσεις αφορούν την διάρκεια, την ποσότητα, σε τόνους, την τιμή αγοράς και το επίπεδο ενίσχυσης. Τα προϊόντα που αφορούν αυτοί οι δύο τύποι συμβάσεων σταθεροποιούνται ή αξιοποιούνται με κατάψυξη των ολοκλήρων πλεονασματικών ιχθύων, ή με κατάψυξη, αλάτισμα, κάπνισμα ή κονσερβοποίηση ιχθύων που έχουν προηγουμένως ετοιμασθεί.

Το FIOM επιστρέφει στις οργανώσεις παραγωγών το 60 % του ποσού της ενίσχυσης (70 % το 1981) που έχει καταβληθεί είτε στους παραγωγούς είτε στους μεταποιητές, και το υπόλοιπο βαρύνει την οργάνωση παραγωγών. Δεν περιορίζονται οι ποσότητες που μπορούν να λάβουν ενίσχυση, σε σχέση με την παραγωγή.

Η γαλλική κυβέρνηση αιτιολόγησε την ενίσχυση αυτή από την ανάγκη να αποφευχθεί η καταστροφή των προϊόντων αλιείας των οποίων η παραγωγή είναι διαρθρωτικά ελλειμματική, αλλά τα οποία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συγκυριακών πλεονασμάτων.

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του καθεστώτος της τιμής στόχου

Πρόκειται για σύστημα που αποσκοπεί στην εγγύηση μίας ελάχιστης αύξησης της μέσης τιμής ορισμένου αριθμού ειδών που θεωρούνται αντιπροσωπευτικά των διαφόρων λιμανιών.

Κάθε οργάνωση παραγωγών διαλέγει μια ομάδα αντιπροσωπευτικών ειδών (10 είδη κατ' ανώτατο όριο το 1981 και 3 είδη το 1982). Για το καθένα από τα είδη αυτά καθορίζεται τιμή-στόχου ίση με την μέση τιμή του προηγουμένου έτους ή της ίδιας περιόδου του προηγουμένου έτους, προσαυξημένη με ποσοστό που ορίζει η κυβέρνηση. Έτσι το 1981, για κάθε τετράμηνη περίοδο, το ποσοστό αυτό ήταν αντίστοιχα 15 %, 14 % και 13 %, και το 1982 καθορίσθηκε σε 10 %. Στην περίπτωση που η πραγματική μέση τιμή είναι κατώτερη της τιμής-στόχου, η οργάνωση παραγωγών λαμβάνει πριμοδότηση ίση προς τη διαφορά αυτή, πολλαπλασιασμένη με την ποσότητα σε τόνους του είδους που αλιεύθηκε κατά την τρέχουσα περίοδο ή έτος. Ο μηχανισμός αυτός ισχύει για κάθε αντιπροσωπευτικό είδος, αλλά η συνολική ενίσχυση που λαμβάνει μια οργάνωση παραγωγών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τη διαφορά μεταξύ του πραγματικού κύκλου εργασιών της τρέχουσας περιόδου και του κύκλου εργασιών που λαμβάνεται σαν στόχος, που υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως και η τιμή-στόχος, δηλαδή κύκλος εργασιών που πραγματοποιείται κατά την ίδια περίοδο του προηγουμένου έτους, προσαυξημένος με το ποσοστό-στόχο.

Η συμμετοχή του FIOM στην πριμοδότηση αυτή καθορίστηκε σε 100 % κατά το πρώτο τετράμηνο του 1981, σε 80 % κατά το δεύτερο και σε 50 % κατά το τρίτο τετράμηνο του 1981 και κατά το έτος 1982.

Η γαλλική κυβέρνηση ανέφερε ότι ο μηχανισμός αυτός τέθηκε σε εφαρμογή το 1981 για να αντιμετωπισθεί μία εξαιρετικά κρίσιμη κατάσταση των εξοπλισμών των σκαφών που οφειλόταν στην ταχύτατη αύξηση των δαπανών εκμετάλλευσης και δεν αντισταθμίζεται από την αύξηση της τιμής των ιχθύων κατά την πρώτη πώληση. Έπρεπε λοιπόν να εξασφαλισθεί η ισορροπία των λογαριασμών οικονομικής αποδοτικότητας των σκαφών.

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του συστήματος αυτόνομης τιμής απόσυρσης

Στην τελευταία αυτή περίπτωση, πρόκειται για στήριξη στα πλαίσια εθνικού συστήματος απόσυρσης για τα είδη που δεν υπάγονται στο κοινοτικό σύστημα απόσυρσης. Είναι παρόμοιο με το καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81.

Οι τιμές απόσυρσης των «εθνικών» ειδών καθορίζονται κάθε χρόνο από το FIOM. Οι οργανώσεις παραγωγών που εφαρμόζουν τις τιμές αυτές οφείλουν, σε περίπτωση που τα προϊόντα αποσύρονται από την αγορά, να καταβάλλουν στα μέλη τους μια χρηματική αποζημίωση ίση προς την τιμή απόσυρσης. Το FIOM επιστρέφει σ' αυτές τις οργανώσεις παραγωγών το 50 % της χρηματικής αποζημίωσης. Το εν λόγω καθεστώς αφορά 29 είδη.

Οι περιγραφόμενες ενισχύσεις υπάγονται στα άρθρα 92 έως 94 της συνθήκης ΕΟΚ, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 100/76 του Συμβουλίου (1) και του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81.

Εξέταση από την Επιτροπή

Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του καθεστώτος της τιμής στόχου

Μετά από μια πρώτη εξέταση, η Επιτροπή έκρινε ότι οι ενισχύσεις αυτές αποτελούν παραβάσεις των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 100/76 του Συμβουλίου, που αντικαταστάθηκε από την 1η Ιουνίου 1982 από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81. Πρόκειται για εθνικούς αυτόνομους μηχανισμούς που εφαρμόζονται στον τομέα που καλύπτει η κοινή οργάνωση αγοράς. Πράγματι, στα πλαίσια αυτής της κοινής οργάνωσης, τα μέτρα δικαιολογούνται περισσότερο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων (όπως για παράδειγμα η εφαρμογή των τιμών απόσυρσης από τις οργανώσεις παραγωγών, ο καθορισμός των τιμών προσανατολισμού και απόσυρσης σχετικά με ορισμένα σημαντικά είδη, η χορήγηση χρηματικής αποζημίωσης στις οργανώσεις παραγωγών που πληρούν ορισμένους όρους, η πριμοδότηση μεταφοράς που έχει στόχο την επαναφορά στην αγορά ορισμένων προϊόντων που αποσύρθηκαν αφού υποβλήθηκαν σε διαδικασία μεταποίησης, καθώς και η ενίσχυση για την ιδιωτική αποθεματοποίηση, που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 9, 10, 12, 13 και 14 του προαναφερόμενου κανονισμού) τίθενται υπό αμφισβήτηση λόγω αυτών των εθνικών μέτρων που μονομερώς εφαρμόζει η Γαλλία και οφελούν μόνο τις εθνικές οργανώσεις παραγωγών και τα μέλη τους. Κατά συνέπεια η Επιτροπή αποφάσισε την έναρξη της διαδικασίας για την εξέταση των δύο αυτών ενισχύσεων, που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ και, με επιστολή της 15ης Ιουνίου 1982, έταξε προθεσμία στη γαλλική κυβέρνηση για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του συστήματος της αυτόνομης τιμής απόσυρσης

Μετά από μια πρώτη εξέταση η Επιτροπή έκρινε ότι η ενίσχυση αυτή μπορεί να αποτελέσει παράβαση των διατά-

(1) ΕΕ αριθ. L 20 της 28. 1. 1976, σ. 1.

ξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 που προβλέπει τον καθορισμό από τις οργανώσεις παραγωγών των τιμών απόσυρσης, κάτω από τις οποίες δεν πωλούν τα προϊόντα που προσκομίζουν τα μέλη τους, αλλά δεν προβλέπει ένα εθνικό σύστημα χρηματικής αποζημίωσης με δημόσιους πόρους για τη χρηματοδότηση των αποσύρσεων αυτών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ και, με επιστολή της 27ης Ιουλίου 1984, έταξε προθεσμία στη γαλλική κυβέρνηση για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Η γαλλική κυβέρνηση, με επιστολή της μόνιμης αντιπροσωπείας της στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες της 31ης Δεκεμβρίου 1984, πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με την πρόθεσή της να καταργήσει από το 1985, την παρέμβαση του FIOM στα πλαίσια στήριξης των αυτόνομων τιμών απόσυρσης για 20 είδη και να τη διατηρήσει προσωρινά για τα υπόλοιπα 9 είδη, εν αναμονή μιας τροποποίησης της κοινής οργάνωσης των αγορών. Μετά από μια πρώτη εξέταση η Επιτροπή έκρινε ότι η συνέχιση του εν λόγω καθεστώτος για 9 είδη παραμένει ασυμβίβαστη με την κοινή οργάνωση αγοράς, ακόμη και αν είναι προσωρινή και παρόλο ότι υπήρχε η προοπτική τροποποίησης της κοινοτικής ρύθμισης. Κατά συνέπεια η Επιτροπή αποφάσισε, σε σχέση με την τροποποίηση αυτή που προβλέπεται στα πλαίσια στήριξης του καθεστώτος αυτόνομης τιμής απόσυρσης, τη συνέχιση της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 που είχε ήδη αρχίσει να εφαρμόζεται τον Ιούλιο του 1984 και, με επιστολή της 15ης Απριλίου 1985, έταξε προθεσμία στη γαλλική κυβέρνηση για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων

Πολλά κράτη μέλη καθώς και πολλές επαγγελματικές οργανώσεις διεβίβασαν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή. Αυτά τα κράτη μέλη και ορισμένες επαγγελματικές οργανώσεις συμφωνούν με την άποψη της Επιτροπής. Αντίθετα, μία γαλλική οργάνωση παραγωγών ανέφερε ότι οι οργανώσεις παραγωγών στη Γαλλία όφειλαν, με την βοήθεια του FIOM, να συμπληρώσουν την κοινοτική ρύθμιση σχετικά με την οργάνωση αγοράς, που αγνοεί σχεδόν εξ ολοκλήρου την γαλλική παράκτια αλιεία, καθώς και ότι όλες οι ενέργειες συγχρηματοδοτούνται με άμεσες συνεισφορές των αλιέων· ζητά την αναθεώρηση της κοινής οργάνωσης των αγορών ώστε να ληφθούν υπόψη οι ειδικές συνθήκες αλιείας κάθε χώρας.

II

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του καθεστώτος της τιμής στόχου

Η γαλλική κυβέρνηση, στην απάντηση της προς την Επιτροπή της 29ης Ιουλίου 1982, ανέφερε ότι δόθηκαν ήδη λεπτομερείς εξηγήσεις για τις ενισχύσεις αυτές και ότι δεν είναι δυνατό να γίνουν συμπληρωματικές παρατηρήσεις. Κατά τη διάρκεια μεταγενέστερης συνάντησης μεταξύ των γαλλικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών της Επιτροπής, οι γαλλικές υπηρεσίες ανέφεραν ότι θα καταργηθούν οι εν λόγω δύο ενισχύσεις και ότι η ενίσχυση που αφορά την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων με κατάψυξη θα αντικατασταθεί από την πριμοδότηση μεταφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81.

Με επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 1983, η γαλλική κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι όντως καταργήθηκε η ενίσχυση για την στήριξη των τιμών από την 1η Ιανουαρίου 1983.

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του συστήματος της αυτόνομης τιμής απόσυρσης

Σε απαντήσεις της προς την Επιτροπή της 2ας Οκτωβρίου και 31ης Δεκεμβρίου 1984, η γαλλική κυβέρνηση παρατηρεί ότι το σύστημα στήριξης των αυτόνομων τιμών απόσυρσης πρέπει να θεωρηθεί σαν συμπλήρωση του κοινοτικού συστήματος που αποζημιώνει μόνο τις αποσύρσεις ορισμένων ειδών ευρείας κατανάλωσης, ιδίως των ειδών που γενικά αποτελούν αντικείμενο βιομηχανικής εκμετάλλευσης. Το σύστημα του FIOM ενδιαφέρει κατά κύριο λόγο την παράκτια αλιεία. Για την αποφυγή διάκρισης μεταξύ βιομηχανικής αλιείας που αντισταθμίζεται από το FEOGA και παράκτιας αλιείας, που έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία ορισμένων περιοχών και που θα ήταν αναγκασμένη να χρηματοδοτήσει η ίδια τις αποσύρσεις αυτές, η γαλλική κυβέρνηση ανέλαβε την ενέργεια αυτή που χρηματοδοτεί το FIOM, χωρίς να παραβλάπτεται ωστόσο το πνεύμα της κοινοτικής ρύθμισης ούτε οι όροι ανταγωνισμού στα πλαίσια της κοινής οργάνωσης αγορών. Αντίθετα, η ενέργεια αυτή ανταποκρίνεται πλήρως σε στόχους σύμφωνους με εκείνους που αναφέρονται στο αιτιολογικό του κανονισμού για την κοινή οργάνωση των αγορών, όπως για παράδειγμα τη σταθερότητα των αγορών και την εξασφάλιση δικαίου εισοδήματος στους παραγωγούς.

Αφού σύγκρινε την εξέλιξη της παραγωγής και των συναλλαγών σχετικά με πέντε είδη που αποτελούν αντικείμενο αυτόνομης τιμής απόσυρσης και αφού έκρινε ότι αυτές οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις του FIOM δεν διατάραξαν τους όρους ανταγωνισμού, η γαλλική κυβέρνηση είναι της γνώμης ότι οι ενέργειες αυτές συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Επιπλέον. οι ενέγειες αυτές δεν ενίσχυσαν αντικανονικώς την ανταγωνιστική θέση των οργανώσεων παραγωγών όσον αφορά τις ενέργειές τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν είδη υπαγόμενα στο κοινοτικό καθεστώς στήριξης, εφόσον αυτές οι οργανώσεις παραγωγών αφορούν μόνο την παράκτια αλιεία και, ως εκ τούτου, τα είδη για τα οποία εφαρμόζονται αυτόνομα μέτρα. Επομένως, είναι πολύ λίγες οι επεμβάσεις μεταξύ των δύο κατηγοριών προϊόντων που τυγχάνουν της στήριξης του μηχανισμού FEOGA και του μηχανισμού FIOM.

Στην απάντησή της προς την Επιτροπή, της 15ης Ιουνίου 1985, η γαλλική κυβέρνηση αναφέρει ότι η έννοια της κοινής οργάνωσης αγοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί εξαντλητική, στο μέτρο που το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 περιορίζεται σε δεκαπέντε είδη, και εφόσον τα είδη αυτά αντιπροσωπεύουν κατ' αξία, για την γαλλική οικονομία, ποσοστό μόνο 40 % των αλιευμάτων. Θέλησε να διατηρήσει τις παρεμβάσεις στις αποσύρσεις για μια πρώτη

σειρά από έξι είδη, κρίνοντας ότι τα περισσότερα από αυτά παρουσιάζουν κοινό ενδιαφέρον για τις χώρες μέλη των οργανώσεων παραγωγών και ότι πρέπει συνεπώς τα είδη αυτά να υπαχθούν στο κοινοτικό καθεστώς. Εν τω μεταξύ, στα πλαίσια της ένταξης, προβλέπεται κοινοτικό καθεστώς για τρία από τα είδη αυτά. Η γαλλική κυβέρνηση θεωρεί ως περιφερειακή μια δεύτερη σειρά από τρία είδη, για τα οποία θέλει να διατηρήσει το καθεστώς παρέμβασης, αλλά δηλώνει ότι είναι διατεθειμένη να συμφωνήσει με κάθε πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με νέα μεταρρύθμιση του κοινοτικού καθεστώτος και, συνεπώς, να καταργήσει τις εν λόγω ενισχύσεις βάσει χρονοδιαγράμματος που θα καθορίσει κατόπιν κοινής συμφωνίας με την Επιτροπή.

III

ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Οι οργανώσεις παραγωγών αποτελούν ένα από τα κύρια μέσα εφαρμογής της κοινής πολιτικής των αγορών στον τομέα των προϊόντων αλιείας. Οι τροποποιήσεις της κοινής ρύθμισης των αγορών με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 ενίσχυσαν περαιτέρω το ρόλο των οργανώσεων παραγωγών.

Έτσι, θεσπίστηκε ενισχυμένο καθεστώς ενίσχυσης για την δημιουργία αυτών των οργανώσεων παραγωγών. Τα κράτη μέλη έχουν τώρα την δυνατότητα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να επεκτείνουν τους κανόνες των οργανώσεων παραγωγών στα μη μέλη. Νέες ενέργειες, όπως οι πριμοδοτήσεις μεταφοράς και η δυνατότητα εφαρμογής των τιμών απόσυρσης με περιθώριο ανοχής, αναλήφθηκαν για την ενίσχυση των επιπτώσεων των μέτρων σταθεροποίησης της αγοράς που λαμβάνουν οι οργανώσεις παραγωγών. Για να παρακινηθούν οι οργανώσεις παραγωγών να προσαρμόσουν καλύτερα τις προσφορές τους στις ανάγκες της αγοράς, το ποσοστό χρηματικής αποζημίωσης του FEOGA για τις αποσύρσεις μειώνεται ανάλογα με τις αποσυρόμενες ποσότητες.

Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 προβλέπει στο άρθρο 14 την υπό όρους χορήγηση πριμοδότησης μεταφοράς για τα είδη που αποσύρθηκαν από την αγορά με την κοινοτική τιμή απόσυρσης, τα οποία είναι δυνατό να τεθούν και πάλι στην αγορά για ανθρώπινη κατανάλωση, τηρουμένων ορισμένων όρων μεταποίησης και αποθεματοποίησης μετά την μεταποίηση αυτή. Η πριμοδότηση αυτή χορηγείται μόνο για μερικά είδη μεγάλης εμπορικής αξίας και οι ποσότητες δεν υπερβαίνουν το 15 % της ετήσιας ποσότητας των εκφορτώσεων. Το ποσό της πριμοδότησης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τεχνικές δαπάνες μεταποίησης και αποθεματοποίησης ούτε το 50 % της κοινοτικής τιμής απόσυρσης. Υπόκειται εξάλλου στους όρους που απαριθμούνται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, και ιδίως το ότι πρέπει να ανταποκρίνεται σε ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με την ποιότητα, το μέγεθος και την παρουσίαση.

Αντίθετα, η γαλλική ενίσχυση για την αποθεματοποίηση των πλεονασμάτων με κατάψυξη δεν επιβάλλει κανέναν όρο σχετικά με την ποιότητα των προϊόντων έτσι ώστε να είναι δυνατόν να λάβουν τις εν λόγω πριμοδοτήσεις. Εξάλλου, η εν λόγω ενίσχυση εφαρμόσθηκε για όλα τα είδη που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης παρέμβασης ή προμήθειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν προβλέπονται από το κοινοτικό καθεστώς, χωρίς περιορισμό των σχετικών ποσοτήτων. Έτσι, το μέτρο αυτό αποτελεί παρέμβαση στις συνθήκες της αγοράς προϊόντων αλιείας στη Γαλλία, η οποία αντιβαίνει στους στόχους της κοινής οργάνωσης αγορών (ιδίως την παρακίνηση για προσαρμογή της προσφοράς στις ανάγκες της αγοράς). Εξάλλου, οι ποσότητες που αφορά η ενίσχυση αυτή αποσύρονται από την αγορά μόνο προσωρινά και επομένως θα προκαλέσουν αύξηση της προσφοράς αφού μεταποιηθούν, πράγμα που μπορεί να έχει επιπτώσεις στην αγορά των προϊόντων αυτών στη Γαλλία και σ' ολόκληρη την Κοινότητα, και που μπορεί να παραβλάψει τα αποτελέσματα των μέτρων που προβλέπονται για τα προϊόντα αυτά από την κοινή οργάνωση των αγορών. Επομένως, ο τομέας αλιείας στη Γαλλία έχει ένα χρηματικό πλεονέκτημα έναντι των παραγωγών των άλλων κρατών μελών όπου τα προϊόντα αυτά αποσύρονται από την αγορά σε χαμηλότερη τιμή ή μεταποιούνται χωρίς τη συμβολή δημοσίων πόρων.

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του καθεστώτος τιμής στόχου

Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 100/76 και (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 προβλέπουν στον τίτλο III ένα καθεστώς τιμών βασιζόμενο στην ανάγκη σταθεροποίησης των τιμών για να αντιμετωπισθούν οι συνθήκες αγοράς που ενδέχεται να οδηγήσουν στη διαμόρφωση τιμών που μπορεί να διαταράξουν την κοινοτική αγορά. Έτσι, καθορίζεται τιμή προσανατολισμού για τα περισσότερα προϊόντα αλιείας λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της αγοράς και την ανάγκη να αποφευχθεί η δημιουργία πλεονασμάτων στην Κοινότητα, να συμβάλει στην στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών και να λάβει υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών. Η τιμή αυτή αποτελεί κυρίως τη βάση καθορισμού της τιμής για τις παρεμβάσεις στην κοινοτική αγορά.

Το γαλλικό καθεστώς τιμής στόχου, που αποβλέπει επίσης στην ανάγκη σταθεροποίησης των τιμών και στήριξης του εισοδήματος των παραγωγών, αποτελεί καθεστώς ανάλογο προς το κοινοτικό. Δεν πρόκειται για τιμή προσανατολισμού με την έννοια της κοινοτικής ρύθμισης, αλλά για τιμή που πραγματικά καταβάλλεται στους παραγωγούς μέσω κρατικής ενίσχυσης, που χορηγείται στις οργανώσεις παραγωγών, σε περίπτωση ανεπάρκειας των τιμών που διαμορφώνονται στην αγορά. Με αυτό το καθεστώς ενίσχυσης η Γαλλία εφάρμοσε αυτόνομο μηχανισμό στήριξης των τιμών των προϊόντων αλιείας που έχει σαν αποτέλεσμα την υποκατάσταση του καθεστώτος που προβλέπει η κοινή ρύθμιση με το καθεστώς αυτό. Ενώ το κοινοτικό σύστημα αποβλέπει στην καλύτερη προσαρμογή της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς προβλέποντας παρεμβάσεις μόνο στο επίπεδο απόσυρσης για την σταθεροποίηση των τιμών και φυγή της πτώσης τους, ο γαλλικός μηχανισμός αντικαθιστά την λειτουργία της αγοράς με τον καθορισμό εγγυημένων τιμών. Με την έννοια αυτή, αμφισβητείται ακόμη και η ίδια η έννοια της κοινής οργάνωσης και η προσφορά αυξάνεται τεχνητά, πράγμα που έχει συνέπειες για τους άλλους παραγωγούς που δεν μπορούν να προσφύγουν σε παρόμοιο μηχανισμό στήριξης.

Ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια του συστήματος της αυτόνομης τιμής απόσυρσης

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 προβλέπει στο άρθρο 9 παράγραφος 1 ότι οι οργανώσεις παραγωγών μπορούν να καθορίσουν τιμή απόσυρσης κάτω από την οποία δεν είναι υποχρεωμένες να πωλήσουν τα προϊόντα που προσκόμισαν τα μέλη τους. Το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι για ορισμένα σημαντικά είδη, η τιμή απόσυρσης καθορίζεται σε κοινοτικό επίπεδο. Αν οι οργανώσεις παραγωγών εφαρμόζουν τις κοινοτικές τιμές απόσυρσης για τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I σημεία Α και Δ του εν λόγω κανονισμού, λαμβάνουν χρηματική αποζημίωση από το κράτος μέλος υπό ορισμένους ειδικούς και περιοριστικούς όρους σύμφωνα με το άρθρο 13 του ίδιου κανονισμού. Αν οι οργανώσεις παραγωγών καθορίζουν αυτόνομες τιμές απόσυρσης για τα προϊόντα αυτά ή για κάθε άλλο προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού το άρθρο 9 παράγραφος 1 του ίδιου κανονισμού προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης αποζημίωσης στους οργανωμένους παραγωγούς.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού, για τη χρηματοδότηση των αποσύρσεων αυτών, οι οργανώσεις παραγωγών δημιουργούν ταμεία παρέμβασης, χρηματοδοτούμενα από τις συνεισφορές επί των ποσοτήτων που τίθενται σε πώληση ή προσφεύγουν σε σύστημα εξίσωσης. Αυτά τα ταμεία παρέμβασης δεν επωφελούνται από καμία δημόσια παρέμβαση, αλλά επί πέντε έτη μετά τη δημιουργία τους, τα κράτη μέλη μπορούν δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού, να χορηγήσουν στις οργανώσεις παραγωγών ενισχύσεις με τη μορφή δανείων με ειδικά χαρακτηριστικά, προοριζόμενα να καλύψουν ένα μέρος των προβλεπομένων δαπανών.

Η χορήγηση επιδοτήσεων στις οργανώσεις παραγωγών διέπεται από την κοινοτική ρύθμιση και περιορίζεται στην χορήγηση ορισμένων ενισχύσεων υπό τους αυστηρούς όρους του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81. Η ενίσχυση του FIOM προς τις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια στήριξης του καθεστώτος αυτόνομης τιμής απόσυρσης δεν καλύπτεται από τον εν λόγω κανονισμό. Το καθεστώς στήριξης του FIOM είναι ένα εθνικό παράλληλο σύστημα για 29, και πρόσφατα για εννέα είδη, που συμπληρώνει το προαιρετικό καθεστώς παρέμβασης σε επίπεδο οργανώσεως παραγωγής για όλα τα είδη σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 και 3 του εν λόγω κανονισμού και το καθεστώς απόσυρσης για ± 15 είδη που προβλέπεται στο άρθρο 13. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής είναι παρεμφερείς με τις προβλεπόμενες από το κοινοτικό καθεστώς, αλλά οι όροι χορήγησης τους είναι λιγότερο αυστηροί.

Η χορήγηση της ενίσχυσης αυτής έχει αισθητές επιπτώσεις στη χρηματοδοτική κατάσταση των γαλλικών οργανώσεων παραγωγών. Οι γάλλοι παραγωγοί, καθορίζοντας τις τιμές απόσυρσης σε εθνικό επίπεδο, των οποίων η διατήρηση είναι εγγυημένη με επιδότηση του κράτους ύψους 50 % επωφελούνται από το πλεονέκτημα ότι λαμβάνουν, για τις αποσυρόμενες ποσότητες, μεγαλύτερη αποζημίωση από εκείνη που λαμβάνουν οι οργανώσεις παραγωγών που εφαρμόζουν το σύστημα της αυτόνομης τιμής απόσυρσης και δεν έχουν τα οικονομικά μέσα για να διατηρήσουν τις τιμές απόσυρσης σε επίπεδο κατά πολύ ανώτερο της τιμής του ιχθύος που προορίζεται για παραγωγή αλεύρου.

Επιπλέον, η χορήγηση της ενίσχυσης αυτής έχει σημαντικές συνέπειες επί των αρχών της συνυπευθυνότητας των οργανώσεων παραγωγών δυνάμει της οργάνωσης αγοράς. Σύμφωνα με τα στοιχεία για την εφαρμογή της ενίσχυσης αυτής το 1982, οι ίδιες οργανώσεις παραγωγών μπορούν να επωφελούνται της χρηματικής αποζημίωσης που προβλέπει ο κοινοτικός κανονισμός και της χρηματικής αποζημίωσης που χορηγεί το FIOM στα πλαίσια του συστήματος εθνικής τιμής απόσυρσης. Δεν εφαρμόζεται στο γαλλικό εθνικό σύστημα η μείωση της αποζημίωσης ανάλογα με τον όγκο των αποσύρσεων που φθάνει μέχρι την απουσία αποζημίωσης για ποσότητα που αποσύρθηκε και που υπερβαίνει, ανά είδος, 20 % των ετήσιων ποσοτήτων που εκφορτώθηκαν, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81. Συνεπώς, δεν παρακινούνται οι γάλλοι παραγωγοί να προσαρμόσουν καλύτερα την προσφορά στις ανάγκες της αγοράς.

Οι εν λόγω τρεις ενισχύσεις ενισχύουν την ανταγωνιστική θέση αυτών των οργανώσεων παραγωγών που είναι δικαιούχοι για όλες τους τις ενέργειες, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που καλύπτονται από το κοινοτικό καθεστώς. Έτσι το μέγιστο ποσό των επιδοτήσεων εκκίνησης, που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81, που εξαρτάται από την αξία της παραγωγής, αυξάνει αντικανονικώς.

Εξάλλου, αυτή η ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης έχει αρνητικές επιπτώσεις για τους παραγωγούς των άλλων κρατών μελών, εφόσον η γαλλική αγορά τροφοδοτείται κατά 53 % περίπου από τις δικές της εκφορτώσεις, κατά 23 % περίπου από εισαγωγές προέλευσης των άλλων κρατών μελών και κατά 24 % περίπου από εισαγωγές προέλευσης τρίτων χωρών, και η Γαλλία εξάγει περίπου 23 % της παραγωγής της, από το οποίο περίπου 58 % προς τα άλλα κράτη μέλη (αριθμοί για το έτος 1983).

Το άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της αλιείας, που έχει αποφασίσει το Συμβούλιο, καλύπτει όλα τα προϊόντα αλιείας. Η επιλογή να θεσπιστεί σειρά χρηματοδοτικών μέτρων παρέμβασης για ορισμένα είδη συνεπάγεται τον αποκλεισμό των μέτρων αυτών για τα άλλα προϊόντα αλιείας.

Επομένως, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θεσπίσουν εθνικά καθεστώτα στήριξης για να συμπληρώσουν τα κοινοτικά μέτρα παρέμβασης, ακόμη και για τα είδη που δεν καλύπτει το ισχύον κοινοτικό καθεστώς. Παρόμοια μέτρα μπορούν να προβλεφθούν μόνο σε κοινοτικό επίπεδο για να τηρούνται οι κανόνες σχετικά με την κοινή οργάνωση και την ενότητα της αγοράς.

Η χορήγηση των επιδοτήσεων του FIOM στις οργανώσεις παραγωγών, τόσο στα πλαίσια του καθεστώτος τιμών στόχου όσο και στα πλαίσια του συστήματος αυτόνομης τιμής απόσυρσης και του καθεστώτος στήριξης των πλεονασμάτων με αποθεματοποίηση, θέτει σε κίνδυνο τη σωστή λειτουργία της κοινής οργάνωσης των αγορών και απειλεί τους επιδιωκόμενους από αυτήν στόχους. Συνεπώς, οι εν λόγω επιδοτήσεις συνιστούν παράβαση του κοινοτικού δικαίου.

Η Γαλλία θέσπισε τα παράνομα αυτά καθεστώτα εδώ και αρκετά χρόνια χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή ή χωρίς να περιμένει την άποψή της. Η κοινοποίηση έγινε μόνο αφού η Επιτροπή υπέβαλε επανειλημμένα ρητές αιτήσεις. Ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή αυτών των μέτρων ενισχύσεων παραμένουν ανεπαρκείς, ακόμη και μετά τα αιτήματα της Επιτροπής που διατυπώθηκαν στις προειδοποιητικές επιστολές.

IV

Τα εν λόγω μέτρα, που αφορούν ενέργειες στήριξης που χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους και που ενισχύουν την ανταγωνιστική θέση των γάλλων παραγωγών σε σχέση με τους παραγωγούς των άλλων κρατών μελών, αποτελούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, που αναφέρεται στην αρχή του ασυμβίβαστου των ενισχύσεων που πληρούν τα τιθέμενα κριτήρια, με την κοινή αγορά.

Εξάλλου, η απαγόρευση του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ δεν μπορεί να αρθεί βάσει της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου δεδομένου ότι καταφανώς δεν ισχύουν στην περίπτωση αυτή οι προβλεπόμενες παρεκκλίσεις.

Σχετικά με τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υποστηρίζει ότι εφόσον η Κοινότητα έχει εκδόσει ρύθμιση περί κοινής οργάνωσης αγοράς σε ένα συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να απέχουν από κάθε μέτρο που μπορεί να παρεκκλίνει από αυτήν ή να αντίκειται σ' αυτή λαμβανομένων υπόψη όχι μόνο των ρητών διατάξεων αλλά και των στόχων της ρύθμισης. Από τις προαναφερόμενες σκέψεις συνεπάγεται επομένως ότι τα εν λόγω τρία μέτρα που αντίκεινται την κοινή οργάνωση αγοράς στον εν λόγω τομέα αποτελούν μέτρα κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου. Συνεπώς για παρόμοια μέτρα δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να ισχύουν οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ (1). Εν πάση περιπτώσει πρόκειται, για κάθε ένα από τα τρία προαναφερόμενα μέτρα, για ενισχύσεις κατά τη λειτουργία οι οποίες λόγω της φύσης τους, είναι αντίθετες προς το κοινό συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της εν λόγω συνθήκης που συγκεκριμενοποιείται, στην προκειμένη περίπτωση, με την κοινοτική ρύθμιση περί κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα των προϊόντων αλιείας.

Για να αποκατασταθεί η ανταγωνιστική θέση των παραγωγών των άλλων κρατών μελών σε σχέση με τη θέση των γάλλων παραγωγών και για να εξασφαλισθεί η τήρηση του κοινοτικού δικαίου, τα εν λόγω μέτρα, εφόσον δεν έχουν ήδη καταργηθεί από τη γαλλική κυβέρνηση, πρέπει να καταργηθούν χωρίς καθυστέρηση.

Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει τα αποτελέσματα στα οποία θα καταλήξει η Επιτροπή, κατά περίπτωση, σχετικά με την ανάκτηση των προαναφερομένων ενισχύσεων από τους δικαιούχους καθώς και σχετικά με τη χρηματοδότηση της κοινής αλιευτικής πολιτικής του FEOGA,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η ενίσχυση του FIOM στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια αποθεματοποίησης των πλεονασμάτων, όπως χορηγείται στη Γαλλία εδώ και αρκετά χρόνια, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ και πρέπει να καταργηθεί.

2. Η ενίσχυση του FIOM στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια καθεστώτος τιμής στόχου, όπως χορηγήθηκε στη Γαλλία το 1981 και 1982, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ και πρέπει να καταργηθεί.

3. Η ενίσχυση του FIOM στις οργανώσεις παραγωγών στα πλαίσια συστήματος αυτόνομης τιμής απόσυρσης για είδη που δεν υπάγονται στο κοινοτικό σύστημα απόσυρσης είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ και πρέπει να καταργηθεί.

Άρθρο 2

Η Γαλλία πληροφορεί την Επιτροπή, σε προθεσμία ενός μηνός από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του άρθρου 1.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 1985.

Για την Επιτροπή

Henning CHRISTOPHERSEN

Αντιπρόεδρος

(1) Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Ιανουαρίου 1975 στην υπόθεση 51/74, Hulst/Produktschap voor Siegewassen. Συλλογή 1975 σ. 79.
Απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1984 στην υπόθεση 169/82, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1984-3 σ. 1603.